

Brusel 2. února 2026
(OR. en)

5928/26

Interinstitucionální spis:
2025/0412 (NLE)

ENV 84
CLIMA 42
SOC 46
ENER 41
ECOFIN 142
COMPET 136
RECH 36
EDUC 25
CULT 12

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	17. prosince 2025
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2025) 1026 final
Předmět:	SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ Nový evropský Bauhaus – od vize k realizaci

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2025) 1026 final.

Příloha: COM(2025) 1026 final

EVROPSKÁ
KOMISE

Ve Štrasburku dne 16.12.2025
COM(2025) 1026 final

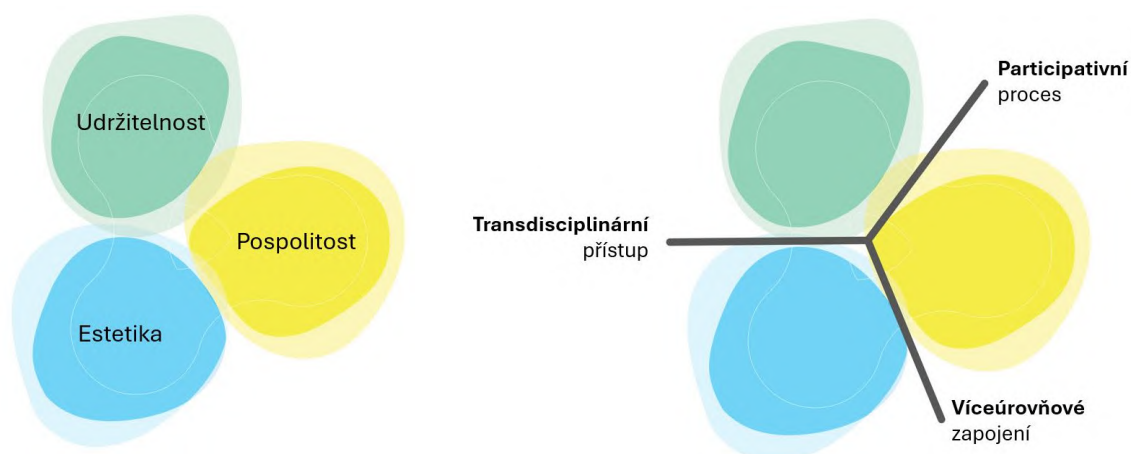
**SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

Nový evropský Bauhaus – od vize k realizaci

1. ÚVOD

Evropští občané a podniky čelí výzvám nebývalého rozsahu a složitosti: od geopolitických otřesů a bezpečnostních hrozeb na našem vlastním kontinentu přes trojí planetární krizi a technologické změny až po ohrožení naší demokracie a hodnot. Je přirozené, že v této době nejistoty občané pociťují obavy, a proto je zásadní **zajistit předvídatelnost a perspektivu, podporovat inovace a vytvářet místa, která podporují pocit sounáležitosti, kvalitu života a pocit bezpečí.**

Právě to dělá Nový evropský Bauhaus. Program, který v roce 2020 zahájila předsedkyně Komise Ursula von der Leyenová, **umožňuje lidem, komunitám a podnikům společně hledat inovativní řešení pro pozitivní budoucnost,** která propojují inkluzi, udržitelnost a kvalitu života.

Hodnoty Nového evropského Bauhausu

Zásady Nového evropského Bauhausu

Cílem Nového evropského Bauhausu je vytvářet hmatatelné změny v praxi pro lidi a podniky, a to prostřednictvím inovativního, transformačního přístupu zdola nahoru. Za pět let se z něj stalo **hnutí s více než 700 projekty v Evropě i mimo ni, živou komunitou** téměř 2000 organizací, které oslovují miliony lidí, a sítě vnitrostátních orgánů, které fungují jako most s místní úrovní. Různé projekty, které byly zkoumány, pilotovány a demonstrovány v letech 2021 až 2025, od demonstračních projektů cenově dostupného bydlení přes projekty zaměřené na urychlení digitalizace ve stavebnictví až po zapojení veřejnosti prostřednictvím umění v místních komunitách, ukazují, že inkluzivní, udržitelné a kvalitní zastavěné prostředí je možné a má potenciál zapojit více občanů a posílit odolnost a konkurenceschopnost.

Na základě zkušeností a poznatků z minulých let nastal **okamžik rozšířit Nový evropský Bauhaus a posunout jej na další úroveň jako mocný nástroj pro přechod na čistou energii a inovace v Evropě i mimo ni.** Toto sdělení nastiňuje politické cíle Nového evropského Bauhausu pro příští roky a poskytuje rámec pro konkrétní opatření na posílení inovací, odolnosti a udržitelnosti. Aby se zvýšil dopad tohoto sdělení, je k němu připojen návrh doporučení Rady¹ členským státům, plně dodržující zásady subsidiarity.

Nový evropský Bauhaus se i nadále zaměřuje na zastavěné prostředí. Je nezbytnou součástí každodenního života občanů, má obrovský potenciál zlepšit kvalitu života, snížit emise, podpořit cenovou dostupnost a zároveň zvyšovat konkurenceschopnost našeho

¹ COM(2025) 1027.

průmyslu. **Obnova sousedství vyžaduje politickou akci, finanční prostředky a technickou podporu.** Je zapotřebí více opatření k budování dovedností a rozšiřování cenově dostupných řešení, která mohou zvýšit efektivní využívání zastavěného prostoru v městských a venkovských oblastech, přijmout řešení na biologické bázi a inovativní materiály a techniky, **posílit odolnost a vytvořit rozhodující trhy** pro inovativní konkurenceschopná evropská průmyslová odvětví. V nadcházejících letech se Nový evropský Bauhaus rozšíří do dalších odvětví, konkrétně do textilního a módního průmyslu.

Je třeba lépe využívat potenciál **společné tvorby a multidisciplinárních přístupů, a to i prostřednictvím digitálních nástrojů**, a je zapotřebí více příležitostí a kapacit ke spolupráci výzkumných pracovníků, umělců, úřadů, občanů a podniků při společné tvorbě a realizaci vizí v praxi.

Po pěti letech od zahájení této iniciativy **Komise a její partneři posílí Nový evropský Bauhaus, rozšíří jeho společenství** a budou propagovat a rozšiřovat kreativní koncepty a inovace s cílem posílit podnikatelskou perspektivu klíčových projektů. Nový evropský Bauhaus bude dále **podporovat členské státy při zavádění přístupů inspirovaných Novým evropským Bauhausem** do vnitrostátních politik v oblasti bydlení, plánů renovace budov a rozhodnutí o prostorovém plánování, a to v synergii s Agendou EU pro města² a územními nástroji politiky soudržnosti, jakož i s Evropským plánem dostupného bydlení³ a Strategii výstavby bytů⁴ předloženými společně s tímto sdělením.

2. NOVÝ EVROPSKÝ BAUHAUS JAKO NÁSTROJ PRO INOVACE A PŘECHOD NA ČISTOU ENERGIÍ

Na základě svých úspěchů Nový evropský Bauhaus rozšíří **podporu podnikům, inovátorům a komunitám** v celé Evropě i mimo ni za účelem **inkluzivní, udržitelné a na kvalitě založené transformace městských částí a průmyslových odvětví**. V souladu s Evropským plánem dostupného bydlení bude upřednostňovat cenově dostupná řešení a nabídne prostory pro společnou tvorbu a vědecky podložené nástroje, kde se setkávají odborníci, výzkumní pracovníci, uživatelé, komunity a podniky a společně vytvářejí inovativní řešení s nejvyšší hodnotou. Bude rozvíjet Akademii Nového evropského Bauhausu jako základní strukturu Nového evropského Bauhausu s cílem zlepšit **odbornou přípravu, rekvalifikaci a zvyšování kvalifikace různých subjektů stavebního ekosystému**, poskytnout **pískoviště pro inovativní řešení** a podpořit startupy nabízející řešení, která ztělesňují hodnoty Nového evropského Bauhausu. Nástroj Nového evropského Bauhausu bude podporovat špičkový výzkum a rozšiřování inovací a demonstračních projektů. V synergii s unijní Strategii bioekonomiky⁵ Nový evropský Bauhaus rovněž pomůže urychlit zavádění oběhových a biologických materiálů a stavebních metod, čímž se vytvoří nové rozhodující trhy a posílí konkurenceschopnost Evropy.

Osvědčené postupy Nového evropského Bauhausu v oblasti oběhových a biologických řešení

- ❖ **TOVA (ES):** vytváří architektonické konstrukce z hutněné hlíny postavené pomocí jeřábové 3D tiskárny WASP, které lze dokončit během pouhých několika týdnů a které

² EUR-Lex – 52025DC0739 – CS – EUR-Lex.

³ COM(2025) 1025.

⁴ COM(2025) 991.

⁵ COM(2025) 960 final.

produkují nulový odpad a téměř nulové emise uhlíku [cena Nového evropského Bauhausu za rok 2023].

- ❖ **NEBourhoods:** oživuje mnichovskou čtvrť ze 70. let 20. století vytvářením víceúčelových prostor, posílením komunitních vazeb a instalováním energetických řešení, jako jsou solární moduly / stínění [Horizont Evropa].
- ❖ **Panelka 2.0 (TEPLO):** podporuje obnovu Ukrajiny prostřednictvím oběhové renovace s využitím recyklovaných a biologických materiálů, energeticky účinných řešení a posílení postavení komunit [LIFE].

TOVA ©GregoriCivera -- © NEBbourhoods – © TEPLO

2.1 Posílení oběhového hospodářství, udržitelnosti a inovací v zastavěném prostředí

2.1.1 Podpora inovativních a udržitelných řešení

Na podporu přechodu stavebního ekosystému na nízkouhlíkovou, oběhovou a biologická řešení se v minulých letech v rámci projektů Nového evropského Bauhausu experimentovalo s **novými řešeními pro stavební odvětví**, jako jsou modulární stavební systémy, energeticky účinné návrhy a návrhy umožňující účinné hospodaření s vodou, jakož i biologické, recyklované a inovativní materiály. Provedl se výzkum a testování udržitelných stavebních technik, jako je automatizovaná a robotická výstavba, 3D tisk, biogenní ukládání uhlíku v budovách, aplikace umělé inteligence pro navrhování a také prefabrikovaná výstavba a modulární stavební systémy, často vyráběné malými a středními podniky.

V zájmu posílení ekonomické odolnosti a provádění transformační Dohody o čistém průmyslu Nový evropský Bauhaus **rozšíří příležitosti, které nabízí oběhové hospodářství a biohospodářství** a podpoří trhy s inovativními materiály a stavebními metodami, která využívají udržitelná a cenově dostupná řešení v oblasti energie, vody a mobility, jakož i digitální technologie, data a důvěryhodnou umělou inteligenci. Nový evropský Bauhaus bude podporovat **výzkum, rozšiřování a zavádění inovativních řešení účinně využívajících zdroje**, pomáhat podnikům při vytváření prototypů nových nákladově efektivních přístupů, které lze rozšířit, a podporovat nové a široce rozšířené normy pro dekarbonizované, oběhové návrhy mající příznivé dopady na přírodu. Bude také podporovat **komunity, aby sloužily jako centra inovací** a řešení zdola nahoru pro přechod na čistou energii, přizpůsobená místním potřebám a možnostem. Upřednostňováním inovací, dovedností a konkurenceschopnosti průmyslu pomůže Nový evropský Bauhaus zajistit, aby Evropa zaujímala celosvětově vedoucí postavení v oblasti vysoce kvalitních, udržitelných a cenově dostupných řešení.

Samotné veřejné financování nebude k provedení transformace stačit. Projekty Nového evropského Bauhausu ukazují, že integrovaná řešení jsou bezpečnou investicí, protože získávají podporu občanů a zapojují koncové uživatele, což vede k přitažlivému prostředí a živé místní ekonomice. Nástroje, jako je InvestEU, by mohly pomoci mobilizovat další soukromé investice. Evropská komise ve spolupráci s Evropskou investiční bankou (EIB)

vypracovala **investiční pokyny Nového evropského Bauhausu**⁶ s cílem poskytnout investorům a zhotovitelům osvědčené postupy a záruky kvality, které mají podpořit investice s dopadem, jež promění budovy, veřejná prostranství a městské části v souladu s hodnotami Nového evropského Bauhausu. Na základě těchto pokynů bude Komise prostřednictvím Akademie Nového evropského Bauhausu zintenzivňovat opatření a usnadňovat **propojování koncepcí Nového evropského Bauhausu a zdrojů financování**, včetně inovativních modelů financování.

Evropský inovační a technologický institut (EIT) a jeho znalostní a inovační společenství mají díky propojení inovací, vytváření podniků a odborné přípravy dobré předpoklady k podpoře transformační a transdisciplinární povahy Nového evropského Bauhausu. Zejména se zaměřuje na **podporu podnikatelů a malých a středních podniků** v odvětvích relevantních pro Nový evropský Bauhaus – jako je stavebnictví, design, móda, řemesla, zemědělsko-potravinářský průmysl, výroba, energetika a mobilita – aby mohli své nápady uvést na trh.

Komise:

- **Vytvoří značku Nového evropského Bauhausu, jejímž cílem by bylo ocenit projekty a postupy Nového evropského Bauhausu** a zviditelnit je pro potenciální předkladatele a investory.
- **Bude financovat vývoj demonstračních projektů Nového evropského Bauhausu pro inovativní řešení**, jako je využití vertikálních prostor, přizpůsobování modulárních stavebních prvků mimo staveniště ve velkém, sociální infrastruktury v městských částech, mezigenerační sousedství nebo řešení bezdomovectví.
- Bude podporovat členské státy, aby prostřednictvím politiky soudržnosti vybudovaly **jeden stěžejní projekt Nového evropského Bauhausu v každém členském státě**.
- **Bude podporovat podnikatele a malé a střední podniky** v odvětvích relevantních pro Nový evropský Bauhaus, zejména **prostřednictvím Evropského technologického institutu**, tím, že jim pomůžeme získat přístup k financování za účelem komercializace a rozšíření nových řešení.
- Prostřednictvím zaváděcí složky nástroje Nového evropského Bauhausu **bude podporovat odvětví relevantní pro Nový evropský Bauhaus** – stavebnictví, design, módu, řemesla, zemědělsko-potravinářský průmysl, výrobu, energetiku a mobilitu – při zavádění a rozšiřování inovativních metod, procesů a postupů Nového evropského Bauhausu, které propojují udržitelnost, inkluzi a kvalitu.
- **Bude příkladem** při uplatňování přístupu Nového evropského Bauhausu při výstavbě nebo renovaci budov Komise, přičemž se inspiruje příkladem budoucí **budovy Společného výzkumného střediska s pozitivní energetickou bilancí v Seville** a **Občanského energetického fóra Společného výzkumného střediska v Geelu**, a při jeho propagování v dalších institucích na unijní, vnitrostátní a místní úrovni.

⁶ Investiční pokyny Nového evropského Bauhausu – Nový evropský Bauhaus – Evropská unie.

Budoucí budova Společného výzkumného střediska v Seville, postavená podle hodnot a zásad Nového evropského Bauhausu – © Playtime

2.1.2 Inkluzivní, udržitelná a na kvalitě založená transformace sousedství

Místní komunity a sousedství jsou stále více vystaveny **změnám klimatu, ztrátě biologické rozmanitosti, nedostatku vody a rizikům způsobeným člověkem**, jako jsou sucha, přírodní požáry, povodně a nedostatek vody, a nadále jsou vystaveny znečištění, včetně znečištění způsobeného špinavým vytápěním⁷, což podkopává ekonomickou bezpečnost, prohlubuje sociální a zdravotní nerovnosti⁸ a ohrožuje evropský *způsob života*. Je naléhavě nutné provést Zelenou dohodu pro Evropu a Dohodu o čistém průmyslu v praxi prostřednictvím spravedlivé transformace. To znamená poskytovat cenově dostupná řešení všem občanům a zvyšovat odolnost a připravenost městských čtvrtí na krizové situace a současně respektovat evropské kulturní rozmanitosti a místní dědictví.

Nový evropský Bauhaus bude podporovat **místní transformace, které zvýší připravenost obyvatel a komunit** na rizika související s klimatem a přírodními katastrofami v souladu se Strategií unie připravenosti⁹, a postupně odstraní závislost na fosilních palivech prostřednictvím udržitelné a efektivní mobility a výroby a spotřeby energie v našem bytovém fondu. Komise již podporuje posilování účasti občanů v projektech renovace a přizpůsobení se změně klimatu, např. prostřednictvím misí EU „Klimaticky neutrální a inteligentní města“, misí EU pro přizpůsobení se změně klimatu a občanské iniciativy v oblasti renovací¹⁰. Experimentování v rámci Nového evropského Bauhausu a společně navržená řešení mohou prokázat účinnost **prostorového plánování, které obsahuje nízkouhlíková řešení, řešení umožňující účinné hospodaření s vodou, řešení odolná z vodohospodářského hlediska a řešení inspirovaná přírodou, jakož i sociální inovace**, čímž se komunity stanou bezpečnějšími, zdravějšími a odolnějšími.

Renovace nebo rekonstrukce budov¹¹, zejména v kombinaci se sociálními postupy, jako je smíšené využití, výměna bytů nebo mezigenerační bydlení, **může pomoci zajistit cenově dostupné a udržitelné bydlení pro všechny**, zpomalit „rozlézáni“ měst a zastavování půdy, podpořit sociální soudržnost a přijetí a zároveň chránit naše kulturní dědictví. Nový evropský Bauhaus využije potenciál volných a nedostatečně využívaných zastavěných prostředí, **upřednostní lepší využití stávajících budov před demolicí a novou výstavbou a přispěje k**

⁷ Viz EEA, 2025: *EU Heating and Cooling Systems Drive Air Pollution, Urgent Action Needed* (Systémy vytápění a chlazení v EU přispívají ke znečištění ovzduší, je třeba přijmout naléhavá opatření).

⁸ Viz Evropský atlas životního prostředí a zdraví.

⁹ Viz Strategie unie připravenosti JOIN (2025) 130 final.

¹⁰ Domovská stránka – Renovační programy vedené občanskými iniciativami – Evropská komise.

¹¹ „Rekonstrukce“ zahrnuje změny půdorysu nebo funkce pro nové využití, což obvykle není součástí renovace, v souladu s normami stanovenými Evropským výborem pro normalizaci.

pilotnímu projektu nástroje pro koordinaci konkurenceschopnosti v oblasti průmyslového stavebnictví. Zadávání veřejných zakázek podpořené transparentními kritérii může být také důležitým katalyzátorem rozšíření udržitelných postupů a výrobků pro sousedství.

Komise:

- Bude podporovat komunity v jejich úsilí o posílení **odolnosti vůči přírodním katastrofám, včetně prevence krizí a připravenosti na ně, a při obnově a rekonstrukci po katastrofě** financováním integrovaných iniciativ zdola nahoru, jako jsou inovativní řešení inspirovaná přírodou, inovativní řešení umožňující účinné hospodaření s vodou a inovativní řešení založená na kultuře.
- Zajistí budování kapacit, vývoj nástrojů a sdílení osvědčených postupů v oblasti **přizpůsobování budov** přírodním katastrofám, včetně **povodní**¹², **zmírňování rizika přírodních požárů**¹³, **obnovy městských ekosystémů**¹⁴, jakož i komplexního posouzení rizik a hrozeb.
- Bude podporovat **analytické nástroje využívající umělou inteligenci, které umožňují rozhodování založené na datech**, předvídání výzev a společný vývoj chytrějšího prostorového plánování¹⁵, a zavádět lokální digitální dvojčata pro rekonstrukce a poskytovat orgánům nástroje využívající umělou inteligenci pro transparentní řízení stavebních projektů¹⁶.
- Bude podporovat **udržitelnost a účinnost zastavěného prostředí** poskytnutím společné metodiky¹⁷ a faktických podkladů o dekarbonizaci budov a pokynů k upřednostňování účinného využívání zastavěného prostředí¹⁸.
- **Bude podporovat postupy zadávání veřejných zakázek, které umožňují udržitelná a inkluzivní řešení založená na kvalitě**, zejména prostřednictvím programu Evropské rady pro inovace týkajícího se zadávání veřejných zakázek na inovativní řešení, a usilovat o podporu zadávání veřejných zakázek na udržitelná řešení prostřednictvím **nadcházející revize směrnice o zadávání veřejných zakázek**.
- Bude financovat **výzkum a inovace** prostřednictvím složky nástroje Nového evropského Bauhausu pro výzkum a inovace **s cílem oživit městské čtvrti** pomocí designu pro udržitelnost a inkluzi.

2.2 Možnost občanů budovat díky participativním procesům demokratické, inkluzivní a odolné sousedství

Účast je klíčovou zásadou Nového evropského Bauhausu. Jak je definováno v kompasu Nového evropského Bauhausu¹⁹, účastí se rozumí míra zapojení komunit, kterých se projekt

¹² Viz [Technické pokyny na úrovni EU k přizpůsobení budov změně klimatu](#).

¹³ Komise předloží Evropskou strategii prevence přírodních požárů na začátku roku 2026.

¹⁴ Viz článek 8 nařízení (EU) 2024/1991 o obnově přírody.

¹⁵ <https://interoperable-europe.ec.europa.eu/collection/ldttoolbox>.

¹⁶ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/digital-twin-reconstruction-ukraine>.

¹⁷ Viz rámec Unie pro vnitrostátní výpočet potenciálu globálního oteplování během životního cyklu: nařízení Komise v přenesené pravomoci, kterým se mění příloha III směrnice (EU) 2024/1275, C(2025) 8723 – PE/2025/8966.

¹⁸ Na základě studií Komise: [přeměna kanceláří na cenově dostupné bydlení, dostatečné zásobování ve stavebnictví](#) a studie o efektivnějším využívání fondu budov (výsledky v polovině roku 2027).

¹⁹ Použijte kompas – Nový evropský Bauhaus – Evropská unie.

týká, do jeho návrhu, rozhodování o něm, jeho realizace a ověřování. **Odolnost evropského sousedství v konečném důsledku závisí na jeho schopnosti zapojit své komunity** a sloužit všem občanům. Transdisciplinární přístupy a metodiky navrhování založené na faktických podkladech, které kombinují odborné znalosti různých zúčastněných stran a oborů, jsou nejen reprezentativnější a více v souladu s potřebami občanů, ale také **budují důvěru, právní jistotu pro zhotovitele projektů, zvyšují přijatelnost a posilují sociální strukturu**. Inkluzivní veřejná prostranství hrají také zásadní úlohu při usnadňování sociálních vazeb, podpoře rovnosti obecně a genderové a mezigenerační spravedlnosti, vytváření pocitu sounáležitosti a v konečném důsledku při posilování demokracie na místní úrovni²⁰.

Osvědčené postupy Nového evropského Bauhausu k posílení místní demokracie a propojení komunit

- ❖ **NEB-STAR:** vytváří modely správy, řízení a financování pro znovuvyužití budov, prevenci gentrifikační a demokratizaci územního rozvoje [Horizont Evropa].
- ❖ **SOFTAcademy:** zabývá se renovací panelových domů ze sovětské éry v Tallinnu a využívá holistický přístup na úrovni sousedství [Evropský fond pro regionální rozvoj]
- ❖ **Oživení prostorů pro neurodiverzní veřejnost:** pomáhá veřejným orgánům v Barceloně zlepšit dětská hřiště a veřejné prostory pro děti s autismem [společenství EIT pro Nový evropský Bauhaus].

© NEB STAR – SOFTAcademy © SvenZacek – ©ASDpublics

Komise hodlá **využít transformační potenciál Nového evropského Bauhausu k podpoře místní demokracie**, boji proti rostoucí polarizaci v naší společnosti a posílení postavení komunit, jakož i místních partnerství veřejného a soukromého sektoru. Cílem Nového evropského Bauhausu je posílit kapacity veřejných orgánů a zúčastněných stran **začlenit skutečné participativní a transdisciplinární postupy do procesů navrhování a rozhodování** týkajících se projektů místního rozvoje, a umožnit tak občanům spoluvytvářet jejich budoucí městské čtvrti přizpůsobené místním potřebám. Bude podporovat **místní transformaci prostřednictvím experimentování, včetně nástrojů digitální a virtuální reality**, aby občané a odborníci mohli společně navrhovat, spoluvytvářet a spravovat inkluzivní, estetická a udržitelná prostředí pro život.

Nový evropský Bauhaus vyvíjí a poskytuje inovativní nástroje na **podporu demokratických participativních procesů na místní úrovni**, čímž přispívá k praktickému provádění cílů Evropského štítu pro demokracii²¹. Slouží jako **katalyzátor k posílení zapojení občanů do místní transformace**, a to i v bývalých průmyslových a hnědouhelných regionech a ve

²⁰ Jak je zdůrazněno ve zprávě Společného výzkumného střediska „Science for Policy Brief on Public Spaces“.

²¹ EUR-Lex – 52025JC0791 – CS – EUR-Lex.

znevýhodněných příměstských oblastech. **Kompas Nového evropského Bauhausu a soubor nástrojů Nového evropského Bauhausu**²² pomáhají občanům a komunitám utvářet jejich vlastní prostředí pro život na základě postupného procesu založeného na účasti, společné tvorbě a zapojení. **23 stěžejních demonstračních projektů Nového evropského Bauhausu**²³ oživilo společně s obyvateli více než 90 sousedství a vyvinulo nástroje pro demokratizaci městského plánování.

Komise:

- Rozšíří **demokratické navrhování a společenskou odpovědnost občanů v rámci procesů obnovy měst a venkova** s využitím **digitálních platform, virtuální reality a pohlcujících digitálních prostředí** prostřednictvím místních digitálních dvojčat a digitálního prostoru CitiVERSE²⁴.
- Vyhlásí soutěž **Nového evropského Bauhausu „Boost for Small Municipalities“** pro rok 2026 s cílem ocenit klíčové místní hráče za jejich přínos k budování inkluzivní a udržitelné společnosti.
- V rámci **Evropského štítu pro demokracii jako příspěvek k budoucí strategii EU pro mezigenerační spravedlnost** bude podporovat místní demokracii prostřednictvím inovativních přístupů k zapojování komunit, mezigeneračním vazbám a inkluzivním veřejným prostorům.
- **Bude podporovat orgány veřejné správy při navrhování a provádění participativních procesů** během transformace sousedství s využitím unijního Kompetenčního centra pro participativní a poradní demokracii²⁵ ve spojení s evropskými panelovými diskusemi občanů a Platformou aktivního občanství²⁶.

2.3 Využití transformační síly vzdělávání, umění a kultury k posílení tvořivosti a inovací pro místní transformaci

Kultura a umění jsou základním prvkem dobrých životních podmínek jednotlivců i komunit a podněcují tvořivost a inovace. Jsou základem občanských struktur, které podporují empatii, toleranci, mezigenerační spravedlnost a sociální soudržnost.

Územní plánování a architektura jsou nezbytnou součástí skutečně transdisciplinární reakce na společenské požadavky a environmentální výzvy. **Kvalita designu je magnetem pro přijetí a financování.** Projektanti, architekti a umělci, kteří do svých projektů začleňují udržitelnost, inkluzi a kvalitu, získávají finanční podporu i uznání komunity, protože nakonec vytvářejí kreativní, smysluplná a trvalá řešení, která jsou cenově dostupná a nákladově efektivní a stávají se z nich symboly místní kultury a historie. Jak je uvedeno v Kulturním kompasu pro Evropu²⁷, Nový evropský Bauhaus je důležitou iniciativou na podporu **společné kultury architektury a designu a investic do kvalitního životního prostředí** pro všechny.

²² Soubor nástrojů Nového evropského Bauhausu.

²³ Projekty vzešlé z první vlny výzev Nového evropského Bauhausu v letech 2021–2022 v rámci různých programů financování EU.

²⁴ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/factpages/citiverse>.

²⁵ Participativní demokracie.

²⁶ Platforma aktivního občanství – Platforma aktivního občanství.

²⁷ EUR-Lex – 52025DC0785 – CS – EUR-Lex.

Osvědčené postupy Nového evropského Bauhausu ilustrující sílu umění, kultury, vzdělávání a výzkumu

- ❖ **Bauhaus of the Seas Sails (Bauhaus námořních plachet):** zapojuje umělce, aby zdůraznili hodnotu oceánu, a propojuje pobřežní a vnitrozemské komunity prostřednictvím kulturních prostor [Horizont Evropa].
- ❖ **Bauhaus4EU:** aliance evropských univerzit podporující regionální transformaci podle zásad Nového evropského Bauhausu prostřednictvím obnovy kampusů, živých laboratoří a transdisciplinárních učebních osnov [Erasmus+].
- ❖ **Cultuur&Campus:** renovuje památkově chráněnou budovu v Rotterdamu na multifunkční vzdělávací centrum a pomocí uměleckých nástrojů zapojuje obyvatele a dokumentuje jejich příběhy [Horizont Evropa].

© Bauhaus of The Sea Sails – © Bauhaus4EU – © Cultuur&Campus

Vzdělávání a kultura jsou klíčové pro zvyšování povědomí o výhodách holistických a explorativních přístupů v kombinaci s metodikami navrhování založenými na faktických podkladech. Komise bude prosazovat **hodnoty Nového evropského Bauhausu ve školách** v celé Evropě prostřednictvím koalice Education4Climate²⁸ a své práce na školním vzdělávacím prostředí pro udržitelnost²⁹.

Komise rovněž podpoří opatření na překonání sil mezi uměním, vědou a průmyslem, neboť projekty Nového evropského Bauhausu ukazují, že **zapojení umělců do technologického a vědeckého prostředí i naopak** podněcuje spolupráci, která mění paradigmatu a vede k inovacím a konkrétním výsledkům. V synergii s akcemi oznámenými v rámci Kulturního kompasu pro Evropu bude Nový evropský Bauhaus podporovat **interakci pracovníků v kulturním odvětví, umělců a akademiků s průmyslovými a stavebními subjekty** s cílem poskytnout nové perspektivy, představit si alternativní budoucnost a spoluvytvářet netradiční a perspektivní řešení pro regeneraci městských částí.

V souladu se **závěry Rady** z roku 2021 „o kultuře, vysoce kvalitní architektuře a zastavěném prostředí jakožto klíčových prvcích iniciativy Nový evropský Bauhaus“³⁰ Komise propaguje participativní přístup k zastavěnému prostředí založený na kultuře, faktických podkladech a kvalitě, zejména podporou širšího uplatňování **Davoského systému kvality stavební**

²⁸ <https://education-for-climate.ec.europa.eu/community/>.

²⁹ Greening schools: New report on school learning environments for sustainability (Ekologizace škol: Nová zpráva o školním vzdělávacím prostředí pro udržitelnost) | Evropská platforma pro školní vzdělávání.

³⁰ 2021/C 501 I/03.

kultury³¹ a doporučení expertních skupin členských států pro vysoce kvalitní architekturu a zastavěné prostředí pro každého³².

Komise a její partneři:

- Předloží Radě a Evropskému parlamentu návrh na **posílení iniciativy Evropská hlavní města kultury** způsobem, který bude tvořit synergii s hodnotami a zásadami nového evropského Bauhausu.
- Zřídí **oceánské laboratoře Nového evropského Bauhausu na podporu spolupráce v oblasti mořského prostředí** a přispějí k Iniciativě EU pro pozorování oceánů³³.
- Zapojí mladé lidi do ochrany evropského dědictví a do obnovy měst a venkova prostřednictvím **cestovní trasy Nového evropského Bauhausu v rámci programu DiscoverEU**.
- Budou podporovat **tvůrčí rezidence Nového evropského Bauhausu** prostřednictvím iniciativy „Kultura hýbe Evropou“.

3. UMOŽŇUJÍCÍ FAKTORY

3.1 Komunita Nového evropského Bauhausu a účast na místní úrovni

Nový evropský Bauhaus se rozrůstá díky úsilí své **komunity složené z téměř 2000 veřejných i soukromých členů**, od místních až po mezinárodní organizace z celé Evropy i mimo ni, které se zabývají různými oblastmi, jako je kultura, vzdělávání, architektura, památky, lesnictví, stavebnictví, bydlení a móda, a prostřednictvím festivalu Nového evropského Bauhausu a cen Nového evropského Bauhausu oslovuje miliony občanů a podniků.

Komise může přispět svou částí, ale je to jen jeden dílek celé skládačky. **Komunita Nového evropského Bauhausu se aktivně zapojuje do činností** sahajících od místních systémů financování přes stavební normy sladěné s Novým evropským Bauhausem až po magisterské a doktorandské programy Nového evropského Bauhausu. Působí jako skutečný motor iniciativy a multiplikátor financování a podpory EU, což umožňuje replikovat a rozšiřovat osvědčená řešení Nového evropského Bauhausu.

Výměna znalostí a osvědčených postupů má zásadní význam zejména v případě, že jsou zapotřebí další transformace a urychlení, často pro realizaci na místní úrovni. Nový evropský Bauhaus zahájí **pilotní projekt pro města zaměřený na výměnu řešení v oblasti odolnosti zastavěného prostředí** vůči změně klimatu a přírodním katastrofám. Komunita Nového evropského Bauhausu bude spojovat zúčastněné strany, aby spoluplyšely, modelovaly a testovaly nástroje a řešení pro transformaci, zejména prostřednictvím svých **inovativních laboratoří**. Laboratoře Nového evropského Bauhausu v současné době hostí osm projektů zabývajících se širokou škálou témat – od veřejné infrastruktury na Ukrajině³⁴, zelené transformace v Podunají³⁵ až po transevropský modernismus³⁶ – a vytvářejí se projekty nové, zejména s cílem přinést řešení v oblasti cenově dostupného bydlení.

Na základě těchto zkušeností se Komise snaží **rozšířit a diverzifikovat komunitu Nového evropského Bauhausu** přilákáním nových členů z různých odvětví, skupin a oblastí politiky,

³¹ Davoský systém kvality stavební kultury.

³² Domovská stránka – Směřování ke sdílené kultuře architektury – EAC.

³³ Hlavní akce byly oznámeny v rámci Evropského paktu pro oceány.

³⁴ Veřejná infrastruktura pro Ukrajinu – Nový evropský Bauhaus – Evropská unie.

³⁵ Laboratoř Nového evropského Bauhausu: Nový evropský Bauhaus na Dunaji – Nový evropský Bauhaus.

³⁶ European Triennial of Modernism (ETOM) – Nový evropský Bauhaus.

zvýšením zapojení a informováním o příslušných politikách. Komise bude **optimalizovat využívání digitálních nástrojů pro usnadnění interakce a spolupráce**, zejména na regionální a místní úrovni a pro partnerství veřejného a soukromého sektoru, a pro snadné a rychlé sdílení osvědčených postupů a dat založených na faktických podkladech. Bude usilovat o synergie a maximalizaci spolupráce se souvisejícími iniciativami, zejména začleněním **hodnot a zásad Nového evropského Bauhausu do Paktu starostů a primátorů, Evropského klimatického paktu a Dohody pro zelená města**.

Komise a komunita Nového evropského Bauhausu:

- **Vytvoří unijní síť místních ambasadorů Nového evropského Bauhausu** ve spolupráci s místními kapitolami Nového evropského Bauhausu a v příslušných případech se středisky EUROPE DIRECT.
- **Zřídí Laboratoř Nového evropského Bauhausu pro cenově dostupné bydlení**, která by shromažďovala osvědčené postupy v oblasti řešení cenově dostupného bydlení se zaměřením na prefabrikovanou výstavbu a dostavbu a zástavbu proluk v synergii s Aliancí EU pro bydlení.
- Posílí zapojení zúčastněných stran a výměnu osvědčených postupů prostřednictvím **festivalu Nového evropského Bauhausu, který se koná každé dva roky** a který se zaměřuje na prioritní témata, jako je bydlení a demokracie, a prostřednictvím dalších relevantních událostí, jako je **Evropská noc vědců**.
- Budou podporovat **ceny Nového evropského Bauhausu** s cílem ocenit osvědčené postupy a zvýšit povědomí o inovativních řešeních a vytvořit **zvláštní ceny** za vodohospodářskou odolnost (2026) a za inovativní studentské ubytování (2027).
- Poskytnou regionům a městům společný prostor pro společnou tvorbu a učení se prostřednictvím projektu „**Experimentální cesta Nového evropského Bauhausu pro transformaci území**“³⁷ a navazujícího **pilotního projektu s městy** zaměřeného na odolnost zastavěného prostředí.
- Zajistí součinnost a spolupráci mezi členy komunity Nového evropského Bauhausu a budoucí **Aliancí EU pro bydlení**.

3.2 Akademie Nového evropského Bauhausu: znalosti, dovednosti, inovace a financování

Řada univerzit a center kompetencí již začala aktivně přispívat do Nového evropského Bauhausu s cílem podpořit výzkum, zavést nové modely vzdělávání a odborné přípravy a propojit znalosti s podnikatelským využitím. V roce 2022 spustila Evropská komise Akademii Nového evropského Bauhausu³⁸ zaměřenou na dovednosti pro udržitelné stavebnictví, která spojuje výzkumné pracovníky a odborníky z praxe s cílem urychlit zvyšování kvalifikace a rekvalifikaci pracovníků ve stavebním ekosystému. **Akademie Nového evropského Bauhausu se nyní stane hlavní infrastrukturou pro znalosti a výzkum, bezpečné experimentování a inovace a rozvoj dovedností a bude dynamickým spojovacím článkem, který zajistí, že veškeré znalosti získané v rámci nástroje Nového evropského Bauhausu pro výzkum a inovace budou směřovat k činnostem v oblasti získávání dovedností, budování kapacit a aplikovaným inovacím.**

Akademii Nového evropského Bauhausu budou pohánět tři proudy:

³⁷ Přípravná akce (2024–2026) – Inovace pro transformaci založenou na místě.

³⁸ Akademie Nového evropského Bauhausu – Nový evropský Bauhaus – Evropská unie.

3.2.1 Budování kapacit a rozvoj dovedností

Akademie Nového evropského Bauhausu jako rámec pro odbornou přípravu, budování kapacit a rozvoj dovedností podpoří systémové změny napříč odvětvími. Bude **převádět poznatky z výzkumu do praktických dovedností, vytvářet rámce odborné přípravy a vzdělávací cesty** pro pracovníky, veřejné orgány a malé a střední podniky a posilovat pedagogickou kvalitu, soudržnost a certifikaci odborné přípravy týkající se Nového evropského Bauhausu v celé Evropě. Zvláštní pozornost bude věnována malým a středním podnikům a kvalifikovaným pracovníkům, neboť je třeba si uvědomit, že přechod Evropy na čistou energii závisí na silné produktivní ekonomice a na tom, aby menší subjekty mohly inovovat a konkurovat. Podpoří **zvyšování kvalifikace a rekvalifikaci pracovních sil ve stavebním ekosystému**, zejména v oblasti stavebnictví využívajícího biologické materiály a stavebnictví inspirovaného přírodou, rozšíří svou značku vysoce kvalitních kurzů a propojí špičkový výzkum a odborníky z praxe. To bude zahrnovat podporu učňovské přípravy a odborného vzdělávání zaměřených na mladé lidi. Bude také propagovat využívání **digitálních nástrojů pro optimalizaci zdrojů, efektivitu a rozhodování založené na datech**, a to v souladu s cíli Digitální dekády a s využitím internetového portálu EU „Cities Portal“ jako společného přístupového bodu k nástrojům a iniciativám EU na podporu místních transformací.

V širším rámci Unie dovedností přispěje Akademie Nového evropského Bauhausu také k rozvoji **poznatků o dovednostech** na úrovni EU, a to podporou Evropského střediska pro sledování stavebnictví³⁹, Evropské nadace odborného vzdělávání⁴⁰, budoucí Evropské observatoře poznatků o dovednostech a rozsáhlého partnerství v oblasti stavebnictví⁴¹. Přispěje také k iniciativě BUILD UP Skills⁴², která podporuje energetickou renovaci prostřednictvím vnitrostátních platform pro dovednosti ve všech členských státech.

3.2.2 Znalosti a výzkum

Nový evropský Bauhaus představuje praktické experimenty v oblasti místní transformace a přináší důkazy o kulturních, společenských a environmentálních přínosech regenerace a společného navrhování městských částí. Vědecká komunita projevila velký zájem o výzkum metod a dopadů takového integrovaného přístupu a v současné době existuje ekosystém doktorandských a magisterských programů zaměřených na Nový evropský Bauhaus, stejně jako vědecké publikace vycházející z projektů Nového evropského Bauhausu, jako jsou stěžejní demonstrační projekty nebo aliance Akademie Nového evropského Bauhausu. Jedná se však stále o velmi roztržité prostředí, a proto s omezeným dopadem, pokud jde o testované plány nabízené k replikaci **komunitám, odborníkům, místním orgánům, podnikům a dalším zúčastněným stranám**.

Prostřednictvím přístupu založeného na faktických podkladech a s využitím digitálních možností bude Akademie Nového evropského Bauhausu podporovat osoby z praxe, odborníky, podniky a úřady při začleňování hodnot a zásad Nového evropského Bauhausu do jejich iniciativ a optimalizovat ukládání, sdílení a vyhodnocování dat a faktických podkladů o osvědčených postupech. **Poznatky získané z experimentování a metodik navrhování založených na faktických podkladech** budou shromažďovány a zpřístupňovány s cílem poskytnout data a osvědčené postupy pro rozšíření a zavádění nejúspěšnějších plánů Nového

³⁹ Evropské středisko pro sledování stavebnictví.

⁴⁰ Home | ETF.

⁴¹ Construction.

⁴² <https://build-up.ec.europa.eu/en/bup-skills>.

evropského Bauhausu. **Centrum Nového evropského Bauhausu pro výsledky a dopady**⁴³ bude shromažďovat, analyzovat a sdílet získané poznatky a nástroje.

3.2.3 Rozvoj podnikání

Komise vyvinula řadu nástrojů, které pomáhají zhotovitelům projektů navrhovat a realizovat projekty Nového evropského Bauhausu⁴⁴. Akademie Nového evropského Bauhausu bude **podporovat malé a střední podniky, startupy a tvůrčí odborníky z praxe** prostřednictvím poradenských služeb a souborů nástrojů, které umožní experimentální prostředí a vyzkoušení plánů Nového evropského Bauhausu. Na základě řešení vyvinutých v Laboratořích Nového evropského Bauhausu a v rámci projektů financovaných EU vytvoří Akademie Nového evropského Bauhausu cesty pro komunitní a mezioborové inovace, aby se mohly dále rozvíjet, replikovat a dostávat na trh, například tím, že inovativní biologické materiály přejdou z laboratoří do praktického využití při výstavbě a renovaci budov. Nový evropský Bauhaus bude v terénu působit jako pomocník při provádění právních předpisů EU o oběhovém hospodářství, čisté transformaci a transformaci odolné z vodohospodářského hlediska **podporou podniků a zúčastněných stran při přechodu na nové udržitelné postupy**, např. v oblasti módy prostřednictvím iniciativy NEB Fashion Shift (EIT).

EIT bude poskytovat specializovanou podporu Akademii Nového evropského Bauhausu tím, že posílí sdílení znalostí mezi projekty Nového evropského Bauhausu a zahájí pilotní projekty v oblasti inovací prostřednictvím projektu EIT Kultura a kreativita, podpoří a rozšíří inovace prostřednictvím společenství EIT „NEB Journey“⁴⁵ a nabídne předběžnou akcelerační cestu pro začínající inovátory prostřednictvím programu EIT Jumpstarter⁴⁶. Komise a její partneři budou podporovat kapacity a přístup k financování, zejména pro malé subjekty, a možnosti financování přizpůsobené místním potřebám⁴⁷. Budou vycházet ze stávajících osvědčených postupů, aby **přilákali soukromé financování**, a zavedou **inovativní modely správy, řízení a financování**. Investiční podpora, včetně propojení projektů s potenciálními investory, bude rovněž podporována prostřednictvím nové **celoevropské investiční platformy pro dostupné a udržitelné bydlení**, kterou bude tvořit skupina EIB, národní podpůrné banky, Rozvojová banka Rady Evropy, Evropská banka pro obnovu a rozvoj a další finanční instituce.

Prostřednictvím Akademie Nového evropského Bauhausu Komise a její partneři:

- **Podpoří prohlubování dovedností a rekvalifikace ve stavebnictví a jeho hodnotovém řetězci** k urychlení přechodu k regenerativnějšímu a oběhovému systému využívání materiálů.
- **Zahájí pilotní projekty v oblasti inovací a odborné přípravy, jako je například iniciativa NEB Fashion Shift**, které pomohou malým a středním podnikům v oblasti módy rozvíjet oběhové strategie a expandovat na nové trhy.
- Podpoří průzkumnou akci týkající se možného **společného evropského diplomu Nového evropského Bauhausu** s cílem rozvíjet transdisciplinární kompetence v oblasti architektury, designu, udržitelného inženýrství a umění, které jsou relevantní pro Nový evropský Bauhaus na univerzitní úrovni.

⁴³ Zavedené prostřednictvím programu Horizont Evropa.

⁴⁴ Nástroje a zdroje – Nový evropský Bauhaus – Evropská unie.

⁴⁵ Viz Společenství EIT pro Nový evropský Bauhaus: Zpráva o dopadu 2025.

⁴⁶ Jumpstarter EIT.

⁴⁷ Například prostřednictvím iniciativy BlueInvest a nástroje Accelerator Evropské rady pro inovace.

- Budou navazovat a vytvářet **partnerství mezi univerzitami a podniky** s cílem rozvíjet dovednosti a kompetence v odvětvích souvisejících s Novým evropským Bauhausem (např. pracovní síla a budoucí podnikatelé).
- **Posílí úlohu Nového evropského Bauhausu jako prostoru pro hraniční výzkum**, mimo jiné podporou vědeckých publikací a akademických setkání o postupech a plánech Nového evropského Bauhausu.
- Vypracují **ukazatele a pokyny pro posuzování účinků komunitních iniciativ**, které propojují udržitelnost, inkluzi a kvalitu.
- Vytvoří **digitální katalog osvědčených postupů a plánů Nového evropského Bauhausu v oblasti cenově dostupného a odolného bydlení**, a to v synergii s pilotním projektem Nového evropského Bauhausu pro města, s cílem informovat místní orgány, podniky a odborníky z praxe o nejmodernějších řešeních.
- Ve spolupráci s evropskou investiční platformou a na základě investičních pokynů Nového evropského Bauhausu zlepší přístup k financování pro menší hráče prostřednictvím **poradenského centra Nového evropského Bauhausu**, mimo jiné zapojením filantropických sdružení, a vyvinou vedle tohoto centra **investiční akcelérátor Nového evropského Bauhausu** s cílem přilákat a usnadnit soukromé, veřejné a smíšené financování a rozvoj inovativních obchodních modelů založených na hodnotách a principech Nového evropského Bauhausu.

3.3 Financování, správa a řízení

Během pěti let bylo podpořeno více než 700 projektů Nového evropského Bauhausu. V rámci víceletého finančního rámce (VFR) na období 2021–2027 bylo na Nový evropský Bauhaus vyčleněno 1,4 miliardy EUR, z čehož většina pochází z politiky soudržnosti (více než 840 milionů EUR) a programu Horizont Evropa (více než 530 milionů EUR). Nový evropský Bauhaus má nyní svůj vůbec první víceletý finanční nástroj, zakotvený v programu Horizont Evropa: **nástroj Nového evropského Bauhausu**, který bude fungovat v letech 2025 až 2027⁴⁸. Sestává ze dvou složek: složky pro výzkum a inovace⁴⁹, s orientačním rozpočtem přibližně 120 milionů EUR ročně na vývoj a demonstraci nových řešení; a zaváděcí složky, jejímž úkolem je realizovat a rozšiřovat úspěšné projekty a inovace Nového evropského Bauhausu, přičemž se očekává, že bude využita stejná částka z různých programů EU, jakož i z vnitrostátních a soukromých finančních zdrojů. **Komise bude společně s členskými státy usilovat o optimalizaci využívání, synergii a doplňkovost financování EU** na různých úrovních správy a řízení⁵⁰ a o zlepšení přístupu k financování, zejména pro malé subjekty. Komise bude zejména nadále podporovat členské státy a regiony, aby **začleňovaly hodnoty a zásady Nového evropského Bauhausu do provádění politiky soudržnosti** a dalších strategií a politik týkajících se zastavěného prostředí, a to i **vybudováním jednoho stěžejního projektu Nového evropského Bauhausu v každém členském státě**. Ve spolupráci s členskými státy bude Komise usilovat o diverzifikaci možností financování, zejména o zvýšení podpory

⁴⁸ Viz [Plán nástroje Nového evropského Bauhausu na období 2025–2027](#).

⁴⁹ Složka pro výzkum a inovace má orientační rozpočet ve výši přibližně 120 milionů EUR ročně a je prováděna v rámci pracovních programů programu Horizont Evropa na období 2025–2027.

⁵⁰ Rovněž na základě osvědčených postupů, jako je např. irský program [THRIVE | Southern Regional Assembly](#) nebo poskytnutí prostředků z Fondu pro spravedlivou transformaci na podporu klimaticky neutrální transformace průmyslu v uhelném regionu Sasko-Anhaltsko.

iniciativ na místní úrovni. Komise rovněž vyzývá spolunormotvůrce, aby podpořili její návrhy týkající se **budoucího víceletého finančního rámce, a umožnili tak kontinuitu financování nástroje Nového evropského Bauhausu po roce 2027**⁵¹.

Optimální využití finančních prostředků EU vyžaduje silnou úlohu členských států, které by měly působit jako most k místním subjektům a zajistit jejich přístup k financování, ale také maximalizovat koordinaci a soudržnost mezi jednotlivými finančními nástroji a politikami. **Členské státy určily v roce 2021 národní kontaktní místa Nového evropského Bauhausu.** Od té doby hrají klíčovou úlohu při provádění Nového evropského Bauhausu na celostátní i místní úrovni. Zřízením nástroje Nového evropského Bauhausu byly vytvořeny další dvě sítě: národní kontaktní místa Nového evropského Bauhausu pro výzkum a inovace⁵², jakož i specializovaná síť řídicích orgánů a dalších relevantních subjektů pro podporu investic Nového evropského Bauhausu v programech politiky soudržnosti na období 2021–2027⁵³.

Navzdory dosaženému pokroku většina členských států postrádá model a zdroje pro skutečně holistickou víceúrovňovou a meziodvětvovou správu a řízení Nového evropského Bauhausu, což vede k promarnění příležitosti pro zúčastněné strany a místní orgány. **Komise v úzké spolupráci s členskými státy nově vymezí úkoly pro národní kontaktní místa Nového evropského Bauhausu a poskytne jim podporu** prostřednictvím budování kapacit a možností financování, čímž posílí také jejich spolupráci s řídicími orgány, jako je například komunita Nového evropského Bauhausu P2P. Komise vydala návrh doporučení Rady, jehož cílem je **posílit postavení členských států jako klíčových hráčů při správě a řízení Nového evropského Bauhausu a zajistit, aby Nový evropský Bauhaus fungoval** od úrovně městských částí až po evropskou úroveň. Provádění musí dodržovat zásady subsidiarity a vnitrostátní specifika a umožnit členským státům, regionům a místním orgánům přizpůsobit Nový evropský Bauhaus jejich environmentálnímu, kulturnímu a sociálnímu kontextu. Nový evropský Bauhaus proto posiluje ústřední úlohu členských států při navrhování a řízení přístupů, které odrážejí národní priority, struktury správy a místní potřeby, a zajišťuje, aby úroveň EU podporovala a doplňovala, nikoliv nahrazovala volbu vnitrostátních politik. **Evropský semestr, jakož i nová Aliance EU pro bydlení** budou rovněž podporovat členské státy při přijímání komplexních přístupů, které kombinují udržitelnost, cenovou dostupnost a kvalitu v oblasti bydlení.

Komise:

- Poskytne snadné vyhledávání a **přehled možností financování souvisejících s Novým evropským Bauhausem napříč programy EU**, mimo jiné na portálu EU pro financování a nabídková řízení⁵⁴ a prostřednictvím platformy EU „Cities Portal“.
- Bude poskytovat přímou **individuálně přizpůsobenou podporu vnitrostátním a regionálním orgánům** při začleňování hodnot a zásad Nového evropského Bauhausu do programů politiky soudržnosti a bude spolupracovat s **Evropskou investiční bankou / programem JASPERS**⁵⁵ na vývoji dalších nástrojů pro posuzování a budování kapacit.

⁵¹ Návrhy Komise týkající se víceletého finančního rámce na období 2028–2035.

⁵² Národní kontaktní místa pro výzkum a inovace podporují provádění složky pro výzkum a inovace nástroje Nového evropského Bauhausu v rámci programu Horizont Evropa.

⁵³ Komunita Nového evropského Bauhausu Peer2Peer (P2P).

⁵⁴ Na základě „vlajky Nového evropského Bauhausu“, která se v současné době používá pro program Horizont Evropa.

⁵⁵ Společná pomoc na podporu projektů v evropských regionech.

- Bude podporovat **budování kapacit veřejné správy a zúčastněných stran** prostřednictvím vzájemného učení a sdílení osvědčených postupů, včetně aktivit, jako je „Living Spaces“⁵⁶, s cílem propagovat vysoce kvalitní architekturu a zastavěné prostředí pro všechny.
- Poskytne **finanční prostředky národním kontaktním místům Nového evropského Bauhausu a národním kontaktním místům pro výzkum a inovace** na posílení jejich kapacit a spolupráce.

3.4 Mezinárodní rozměr

Stejným výzvám jako v Evropě, tedy dopadům klimatu, nedostatku vody, demografickým změnám a bytové krizi, čelí města a sousedství po celém světě. V některých případech, jako například v zemích globálního Jihu, mohou být tyto výzvy dramatické a být příčinou migrace nebo dokonce konfliktů. **Nový evropský Bauhaus má potenciál přinášet integrovaná řešení i mimo Evropu**, ale také se učit a inspirovat evropské sousedství prostřednictvím mezinárodních postupů a úspěšných příkladů.

Nový evropský Bauhaus může **hrát důležitou roli v procesu rozšiřování EU** tím, že bude podporovat udržitelný místní rozvoj, zachování kulturního dědictví, inovativní řešení pro souběžnou ekologickou a digitální transformaci a integraci sociálních, hospodářských a kulturních hodnot. Může kandidátským zemím poskytnout platformu pro sdílení osvědčených postupů, odborných znalostí, zdrojů a sítí a pro spolupráci s členskými státy EU na společných projektech. Od roku 2022 Nový evropský Bauhaus konkrétně podporuje **zelené oživení a participativní rekonstrukci Ukrajiny** prostřednictvím inovačních projektů, jako je oběhová renovace panelových domů v Černihivu, iniciativy udržitelného využívání půdy a zelená obnova měst v černomořské pánvi⁵⁷. Nový evropský Bauhaus usiluje o to, aby byla obnova Ukrajiny udržitelná, inovativní a inkluzivní, a to využíváním partnerství a zdrojů, jako je komunita Nového evropského Bauhausu, specifické pokyny a technická pomoc.

Iniciativy Nového evropského Bauhausu inspirovaly dialog a opatření také v dalších zemích mimo EU, zejména v Japonsku, Brazílii a Mexiku. Komise bude nadále rozšiřovat svou mezinárodní síť a podporovat další spolupráci mezi zainteresovanými mezinárodními odborníky, občany a vládami s cílem diskutovat o globálních řešeních inspirovaných Novým evropským Bauhausem a společně je navrhovat. **Světová výstava v Ósace v roce 2025** byla pro EU příležitostí k celosvětové prezentaci Nového evropského Bauhausu, navázání kontaktů s odborníky po celém světě a zahájení specifického **dialogu mezi EU a Japonskem o Novém evropském Bauhausu**. Komise naváže na tyto příležitosti a **k představení mezinárodních osvědčených postupů a zkušeností** využije také zviditelnění, které nabízejí **festivally Nového evropského Bauhausu**.

Komise:

- **Bude podporovat rekonstrukci a obnovu měst na Ukrajině** propagací cenově dostupného a udržitelného kvalitního designu prostřednictvím místních a replikovatelných projektů pro školy, nemocnice a kulturní dědictví, podporou vytvoření **akademického centra Nového evropského Bauhausu** a začleněním

⁵⁶ Living Spaces – Kultura a kreativita.

⁵⁷ Tyto projekty byly financovány z programů LIFE, Horizont Evropa a Interreg.

hodnot Nového evropského Bauhausu do příslušných právních předpisů a činností v oblasti rekonstrukce, zejména pomocí iniciativy „EU4Reconstruction“⁵⁸ a místních digitálních dvojčat pro rekonstrukci⁵⁹.

- S podporou delegací EU rozšíří mezinárodní působnost společenství Nového evropského Bauhausu prostřednictvím **místních sítí Nového evropského Bauhausu ve třetích zemích a vytvoření akademických center Nového evropského Bauhausu**, zejména v Japonsku a Brazílii.
- Bude podporovat rozšíření EU poskytováním finančních prostředků, budováním kapacit a nabídkami technické pomoci s cílem **zahájit projekty a iniciativy Nového evropského Bauhausu v kandidátských zemích**.
- Zahájí **mezinárodní linii cen Nového evropského Bauhausu**, která představí a ocení mezinárodní projekty odrážející hodnoty Nový evropský Bauhaus.
- Posílí **mezinárodní spolupráci v oblasti kvalitní architektury** prostřednictvím Davoského sdružení pro stavební kulturu⁶⁰.

4. ZÁVĚRY A DALŠÍ POSTUP

Od svého vzniku v roce 2020 vyvolává Nový evropský Bauhaus nadšení, tvořivost a zapojení v celé Evropě i mimo ni. Podporou inovací, dovedností a průmyslové síly přispěje Nový evropský Bauhaus ke konkurenceschopnější a odolnější Evropě založené na vysoce kvalitních a cenově dostupných řešeních a sdílené odpovědnosti na všech úrovních správy a řízení. Dalším klíčovým krokem bude **další mobilizace příslušných hráčů a sítí** napříč různými úrovněmi správy a řízení, oblastmi politiky a hospodářskými odvětvími, aby se dosáhlo plného potenciálu této iniciativy. **Odborníci, výzkumní pracovníci, úřady, zástupci občanské společnosti a podniky jsou zváni, aby se připojili ke komunitě Nového evropského Bauhausu** a spolupracovali na společném vytváření a rozšiřování inovativních řešení na podporu regenerace městských částí a přechodu na čistou energii.

Evropská komise počítá se spoluprací Evropského parlamentu, Rady EU, Evropského výboru regionů a Evropského hospodářského a sociálního výboru při zvyšování povědomí o Novém evropském Bauhausu a s ním souvisejících příležitostech a jejich propagaci v jejich oblastech působnosti, aby došlo k **zapojení občanské společnosti, umělců, místních samospráv, podniků a vědců a sdílení dostupných zdrojů**. Bude stavět na silných stránkách své rostoucí komunity a šířit své osvědčené postupy. Země mimo EU, zainteresované mezinárodní organizace a sítě jsou rovněž vyzývány k šíření a podpoře hodnot a zásad Nového evropského Bauhausu a k propagaci participativních projektů a iniciativ, na nichž se podílejí.

Komise vyzývá zejména Radu, aby projednala a přijala návrh **doporučení Rady připojený k tomuto sdělení**, s cílem posílit meziodvětvové úsilí v příslušných zemích a zajistit, aby se Nový evropský Bauhaus stal funkčním a byl zohledněn v příslušných celostátních, regionálních a místních iniciativách a financování.

⁵⁸ Na místní úrovni bude projekt spolupracovat s přibližně 50 středně velkými vúdčími obcemi na přípravě a řízení investic do rekonstrukce, které odrážejí přístup „obnova k lepšímu“ a hodnoty Nového evropského Bauhausu.

⁵⁹ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/digital-twin-reconstruction-ukraine>.

⁶⁰ Davoské sdružení pro stavební kulturu.